

สรุปข่าว ส่งเสริมการเกษตร

กรมส่งเสริมการเกษตร
กรมส่งเสริมการเกษตร
กรมส่งเสริมการเกษตร
ศูนย์ข่าวกรมส่งเสริมการเกษตร
agritech.pr@gmail.com

สรุปข่าวกรมส่งเสริมการเกษตร ประจำวันที่ 26 มีนาคม 2567

ส่วนกลาง			
ประเด็น	ลำดับ	หัวข้อข่าว	ช่องทางการเผยแพร่
โครงการทหารพันธุ์ดี	1	สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทอดพระเนตรการดำเนินงานโครงการทหารพันธุ์ดี กองพลทหารราบที่ 3 ค่ายพระยาสุรสงครามธรรมาดา จังหวัดอุดรธานี	NBT connext
	2	กรมส่งเสริมการเกษตร สนองพระราชดำริ โครงการ “ทหารพันธุ์ดี” จังหวัดอุดรธานี เสริมความรู้ด้านเกษตรแก่กำลังพล เน้นผลิตเมล็ดพันธุ์ผักคุณภาพ กำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน พร้อมขยายผลสู่เกษตรกรและชุมชนต่อไป	ThailandPlus
	3	กรมส่งเสริมการเกษตร สนองพระราชดำริ โครงการ “ทหารพันธุ์ดี” จังหวัดอุดรธานี เสริมความรู้ด้านเกษตรแก่กำลังพล เน้นผลิตเมล็ดพันธุ์ผักคุณภาพ กำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน พร้อมขยายผลสู่เกษตรกรและชุมชนต่อไป	AM1386
ผลไม้ GI	4	กรมส่งเสริมการเกษตร ดันฉะเชิงเทราเป็นแหล่งผลิตมะม่วงคุณภาพดี ส่งเสริมการรวมกลุ่มแปลงใหญ่ พัฒนาเป็นผลไม้อัตลักษณ์ ก้าวสู่สินค้า GI	MGR Online
	5	กรมส่งเสริมการเกษตร ดันฉะเชิงเทราเป็นแหล่งผลิตมะม่วงคุณภาพดี รวมกลุ่มแปลงใหญ่ พัฒนาเป็นผลไม้ GI	เกษตรกรก้าวไกลไปด้วยกัน
อื่นๆ			
ประเด็น	ลำดับ	หัวข้อข่าว	ช่องทางการเผยแพร่
สมุนไพร-ถั่วเขียว	6	‘สมุนไพร-ถั่วเขียว’ ยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกร	ไทยนิวส์

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทอดพระเนตรการดำเนินงานโครงการทหารพันธุ์ดี กองพลทหารราบที่ 3 ค่ายพระยาสุนทร ธรรมธาดา จังหวัดอุดรธานี

วันนี้ (22 มี.ค. 67) เวลา 10 นาฬิกา 28 นาที สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปยังศาลาทรงงาน ค่ายพระยาสุนทรธรรมธาดา ตำบลโนนสูง อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ทอดพระเนตรการดำเนินงานโครงการทหารพันธุ์ดี กองพลทหารราบที่ 3 โอกาสนี้ ทรงฟังบรรยายสรุปความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการทหารพันธุ์ดีฯ จากหน่วยงานต่าง ๆ อาทิ

- กองทัพภาคที่ 2 มีหน่วยเข้าร่วมโครงการ จำนวน 51 หน่วย, 20 ค่าย ใน 12 จังหวัด มีศูนย์ผลิตในพื้นที่จำนวน 5 ศูนย์ เช่น ศูนย์ผลิตปลาน้ำจืดพระราชทาน “เพื่อนช่วยเพื่อน” ผลิตพันธุ์ปลานิลจิตรลดาเพื่อพระราชทาน จำนวนกว่า 8 แสน 3 หมื่นตัว โดยในปี 2567 มีเป้าหมายจะผลิตพันธุ์ปลานิลจิตรลดา จำนวน 3 ล้าน 9 แสนตัว รวมทั้งขยายผลโครงการไปสู่กำลังพล ชุมชนรอบค่าย พื้นที่ชายแดน และโรงเรียนที่มีความสนใจ
- กรมพัฒนาที่ดิน ดำเนินการปรับปรุงบำรุงดินในโครงการฯ ซึ่งเป็นชุดดิน โพนพิสัย มีลักษณะเป็นดินร่วนปนทราย ต้องปรับสภาพความเป็นกรดต่าง ประกอบกับการใช้ปุ๋ยพืชสดจากปอเทืองและปุ๋ยหมัก ทำให้โครงสร้างดินดีขึ้น มีความอุดมสมบูรณ์ สามารถเพาะปลูกพืชได้ดีขึ้น
- กรมวิชาการเกษตร สนับสนุนการใช้ชีวภัณฑ์ในการผลิตพืชผักปลอดภัยตามมาตรฐาน GAP (จีเอพี) / โดยส่งเจ้าหน้าที่เข้าไปจัดอบรมหลักสูตรศัตรูพืชผักและการป้องกันกำจัดศัตรูพืชด้วยชีววิธี
- กรมส่งเสริมการเกษตร สนับสนุนความรู้การผลิตเมล็ดพันธุ์ และต้นพันธุ์ที่มีคุณภาพ โดยใช้กระบวนการป้องกันกำจัดศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน และขยายผลสู่เกษตรกรและชุมชน
- กรมทรัพยากรน้ำ จัดทำโครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ ให้มีปริมาณเพียงพอต่อแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ผักสำรอง จำนวน 60 ไร่
- กรมทรัพยากรน้ำบาดาล ปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพระบบประปาเดิม ด้วยการเปลี่ยนเครื่องสูบน้ำ และขุดบ่อบาดาลเพิ่ม 1 บ่อพร้อมติดตั้งระบบสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์

จากนั้น ประทับรถรางพระที่นั่งไปทอดพระเนตรโครงการ “บ้านนี้มีรัก ปลูกผักกินเอง” ซึ่งเป็นโครงการในพระราชดำริ ที่ให้กำลังพลปลูกผักสวนครัวในบริเวณบ้านพัก เพื่อให้มีผักปลอดภัยบริโภคและเป็นการลดรายจ่ายในครัวเรือน โดยกองพลทหารราบที่ 3 ได้มอบหมายให้กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 13 ดำเนินงานโครงการฯ นอกจากนี้ ได้ดำเนินโครงการ “ทางนี้มีผล ผู้คนรักกัน” ซึ่งปัจจุบันปลูกไม้

ผลในพื้นที่ 25 ไร่ มีไม้ผล 9 ชนิด เช่น มะม่วง มะขาม และมะนาวจำนวน 31 สายพันธุ์
รวม 1,653 ต้น ปัจจุบันสามารถขยายพันธุ์มะขามเทศพันธุ์สีชมพูและฝรั่ง รวมทั้งมีการขยายผลสู่ชุมชน
ด้วย

จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปยังศูนย์ผลิตพันธุ์ปลาน้ำจืดพระราชทาน “เพื่อนช่วยเพื่อน” พื้นที่ภาค
อีสานเหนือตอนบน ในการนี้ ทรงเปิดศูนย์ผลิตพันธุ์สัตว์พระราชทาน 3 แห่ง ประกอบด้วย
- ศูนย์ผลิตพันธุ์ปลาน้ำจืดพระราชทาน “เพื่อนช่วยเพื่อน” พื้นที่ภาคอีสานเหนือตอนบน
- ศูนย์ผลิตพันธุ์สัตว์ปีกพระราชทาน “เพื่อนช่วยเพื่อน” พื้นที่ภาคอีสานเหนือตอนบน ผ่านออนไลน์
- และศูนย์ผลิตพันธุ์กบพระราชทาน “เพื่อนช่วยเพื่อน” พื้นที่ภาคอีสานเหนือตอนบน ผ่านออนไลน์

ซึ่งสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีพระราชดำริให้
จัดตั้งขึ้น พร้อมพระราชทานพระราชานุมัติเงินงบประมาณมูลนิธิชัยพัฒนาในการจัดสร้าง
สำหรับศูนย์ผลิตพันธุ์ปลาน้ำจืดฯ ก่อสร้างแล้วเสร็จ เมื่อเดือนธันวาคม 2566 ภายในศูนย์ฯ มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ประกอบด้วย โรงเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ, หอกระจายน้ำ อาคารฝึกอบรม และกระชังเลี้ยง
ปลา 20 กระชัง ปัจจุบัน มีพ่อพันธุ์แม่พันธุ์ปลา รวมจำนวน 1,134 ตัว โดยปีนี้มีเป้าหมายผลิตพันธุ์
ปลานิลจิตรลดา จำนวน 8 แสนตัว ซึ่งเดือนมกราคม และกุมภาพันธ์ ที่ผ่านมา สามารถผลิตพันธุ์ปลา เพื่อ
พระราชทาน ให้แก่ราษฎร จำนวนกว่า 2 แสนตัว มีราษฎรได้รับพันธุ์ปลาพระราชทานแล้ว
จำนวน 1,035 คน

ในการนี้ ทรงติดตามผลการดำเนินงานศูนย์ผลิตพันธุ์สัตว์ปีกพระราชทาน “เพื่อนช่วยเพื่อน” พื้นที่อีสาน
เหนือ ตั้งอยู่บนพื้นที่ดำเนินการ จำนวน 7 ไร่ ประกอบด้วย โรงเรือนเลี้ยงจำนวน 9 โรง สำหรับเพาะเลี้ยง
และขยายพันธุ์สัตว์ปีก 4 ชนิด ได้แก่ เป็ดเทศกบินทร์บุรี, ไก่พันธุ์เหลืองหางขาว, ไก่พันธุ์ประดู่หางดำ และ
ทอดลงเลี้ยงไก่วงว โดยได้รับการสนับสนุนลูกไก่วงว จำนวน 2 สายพันธุ์ แบ่งเป็นสายพันธุ์อเมริกัน
บรอนซ์ และ สายพันธุ์เบลท์สวิลล์ สมอลไวท์ จากศูนย์วิจัยและพัฒนาสัตว์ปีกกบินทร์บุรี ที่ผ่านมาสามารถ
ผลิตลูกเปิดเทศกบินทร์บุรี จำนวน 420 ตัว และลูกไก่พันธุ์ประดู่หางดำ จำนวน 630 ตัว แจกจ่ายให้แก่
กำลังพลและประชาชน เพื่อนำไปเพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์ต่อไป

ทั้งนี้ กรมปศุสัตว์ได้เข้าร่วมดำเนินงานภายใต้โครงการทหารพันธุ์ดีฯ ตั้งแต่ปี 2565 โดยส่งเจ้าหน้าที่ไป
ถ่ายทอดความรู้ เรื่อง การเลี้ยงสัตว์ปีกที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ การสุขาภิบาลและการป้องกันโรคในสัตว์
ปีก โดยเฉพาะการทำวัคซีน ป้องกันโรคในไก่และเป็ดเทศฝักอบรมให้ความรู้เรื่องการใส่ตู้ฟักไข่ พร้อม
สนับสนุนปัจจัยการผลิต ระหว่างปี 2565 ถึง 2567 โอกาสนี้ รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ น้อมเกล้าฯ

กระหม่อมถวายพันธุ์ไก่เหลืองหางขาว 212 ตัว พร้อมนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ 3 รายการ ได้แก่ ตู้ฟักไข่ ผู้เกิด และจานกก เพื่อพระราชทานแก่ผู้บังคับการกรมทหารปืนใหญ่ที่ 3

สำหรับศูนย์ผลิตพันธุ์กบพระราชทาน “เพื่อนช่วยเพื่อน” พื้นที่อีสานเหนือ ดำเนินการเลี้ยงกบ จำนวน 3 สายพันธุ์ ได้แก่ สายพันธุ์จันทนา สายพันธุ์น่าน และสายพันธุ์ทุ่งกุลา บนพื้นที่ดำเนินการ 1.5 ไร่ มีโรงเรียนจำนวน 4 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงพ่อแม่พันธุ์, โรงผสมพันธุ์, โรงอนุบาลลูกกบ และโรงเลี้ยงกบบนบ่อดิน สามารถผลิตพันธุ์กบ แจกจ่ายกำลังพลและประชาชน จำนวน 234 คน เป็นลูกกบทั้ง 3 สายพันธุ์ จำนวน 11,260 ตัว

จากนั้น พระราชทานพ่อแม่พันธุ์ไก่วงพันธุ์อเมริกันบรอนซ์ และพันธุ์เบลท์สวิลล์ สมอลไวท์ จำนวน 8 ตัว แก่ผู้บังคับกองพันทหารราบที่ 3 กรมทหารราบที่ 13 พระราชทานพ่อแม่พันธุ์กบนาครนายก จำนวน 40 ตัว แก่ผู้บังคับกองพันทหารราบที่ 2 กรมทหารราบที่ 13 ซึ่งโรงเรียนทหารการสัตวกรรม การสัตวทหารบกเป็นผู้มอบแก่น้อมกระหม่อมถวาย และพระราชทานพันธุ์ไก่ประดู่หางดำและพันธุ์เป็ดเทศ กบินทร์บุรี ซึ่งผลิตในโครงการฯ แก่ตัวแทนเกษตรกร เพื่อนำไปเลี้ยงขยายพันธุ์เป็นแหล่งอาหารและสร้างรายได้ต่อไป

ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปยังอาคารอเนกประสงค์ กองกำลังสุรศักดิ์มนตรี ในงานนี้ มีพระราชดำรัสแก่ทหารพันธุ์ดี ที่ไปเฝ้าทูลละอองพระบาท

โอกาสนี้ ทรงฟังการขับร้องเพลง "ทูลกระหม่อมอาจารย์" ของคณะศิษย์เก่าโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จากนั้น

ทรงตัดเค้ก ที่คณะศิษย์เก่าโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ขอพระราชทานทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันพระราชสมภพวันที่ 2 เมษายน 2567 และได้พระราชทานเค้กที่ทรงตัด แก่หัวหน้าส่วนราชการ ที่ไปเฝ้าทูลละอองพระบาท

**กรมส่งเสริมการเกษตร สนองพระราชดำริ โครงการ “ทหารพันธุ์ดี” จังหวัดอุดรธานี
 เสริมความรู้ด้านเกษตรแก่กำลังพล เน้นผลิตเมล็ดพันธุ์ผักคุณภาพ กำจัดศัตรูพืชแบบ
 ผสมผสาน พร้อมขยายผลสู่เกษตรกรและชุมชนต่อไป**

นายครองศักดิ์ สงรักษา รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวว่า กรมส่งเสริมการเกษตรได้ร่วมดำเนินโครงการเพื่อ
 สนองพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโครงการ
 ทหารพันธุ์ดี ณ ค่ายพระยาสุรนครธรรมราชา จังหวัดอุดรธานี ตั้งแต่ปี 2564 โดยการสนับสนุนปัจจัยการผลิต เพื่อ
 ปรับปรุงพื้นที่ที่รกร้าง พัฒนาความอุดมสมบูรณ์ของดินในพื้นที่ 20 ไร่ 3 งาน 64 ตารางวา ได้แก่ สนับสนุนวัสดุ
 การเกษตรและอุปกรณ์ประกอบโรงเรือน วัสดุอุปกรณ์เพื่อจัดทำแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์พืชพระราชทาน และเมล็ดพันธุ์
 ผัก สมุนไพร และวัสดุสำหรับ ทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ และถ่ายทอดความรู้ ต่อมาในปี 2565 เกิดการระบาดของ
 ของเพลี้ยจักจั่นในมะเขือเปราะ และใส่เดือนฝอยศัตรูพืชในถั่วฝักยาว จึงได้จัดอบรมให้ความรู้และฝึกการปฏิบัติแก่
 กำลังพลที่เกี่ยวข้อง ในเรื่อง การจัดการศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน ซึ่งประกอบด้วย การวินิจฉัยโรคและแมลงศัตรูพืชที่
 สำคัญ ประโยชน์ และความสำคัญในการใช้ชีวภัณฑ์ควบคุมศัตรูพืช ได้แก่ เชื้อราไตรโคเดอร์มา เชื้อราบีวเวเรีย เชื้อรา
 เมตาไรเซียม การผลิตใส่เดือนฝอยศัตรูธรรมชาติ สารสกัดจากสะเดา และการเพาะเลี้ยงแมลงหางหนีบเพื่อกำจัดศัตรูพืช
 และดำเนินการสำรวจและติดตามสถานการณ์ศัตรูพืชอย่างต่อเนื่อง จนสามารถควบคุมสถานการณ์ได้เรียบร้อย และยัง
 ได้สนับสนุนชีวภัณฑ์สำหรับกำจัดศัตรูพืช โดยแบ่งเป็นหัวเชื้อรา จำนวน 60 ขวด เชื้อราพร้อมใช้ จำนวน 150
 กิโลกรัม และสารจากสะเดา แบ่งเป็นเมล็ดสะเดาสด จำนวน 10 กิโลกรัม และสารสกัดจากสะเดา จำนวน 350 ลิตร

จากการบูรณาการการทำงานร่วมกัน กำลังพลได้นำความรู้ไปขยายผล ในโครงการผลิตเมล็ดพันธุ์ผักพระราชทาน “เพื่อนช่วยเพื่อน” พื้นที่อีสานเหนือ ซึ่งผลิตเมล็ดพันธุ์ผัก 2 ชนิด คือ 1) กระเจี๊ยบเขียว จำนวน 25 กิโลกรัม และ 2) ถั่วพู จำนวน 15 กิโลกรัม เพื่อส่งมอบให้แก่ กองพลทหารม้าที่ 3 ค่ายเปรมติณสูลานนท์ อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น เพื่อนำเมล็ดพันธุ์ไปบรรจุซอง และทำการแจกจ่ายให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนนำไปเพาะปลูกในครัวเรือน และในอนาคตจะดำเนินการสนับสนุนความรู้การผลิตเมล็ดพันธุ์และต้นพันธุ์ที่มีคุณภาพ โดยใช้กระบวนการป้องกันกำจัดศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน และให้มีการขยายผลสู่เกษตรกรและชุมชนต่อไป

รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวเพิ่มเติมว่า สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณให้ศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ ร่วมกับ กองทัพอากาศที่ 3 จัดตั้งโครงการทหารพันธุ์ดี ตั้งแต่ปี 2559 เป็นต้นมา โดยมีวัตถุประสงค์ให้ข้าราชการและทหารกองประจำการที่มีความสนใจด้านการเกษตร ได้มีโอกาสเรียนรู้ขั้นตอนและกระบวนการปลูกพืชผักอินทรีย์ที่ปลอดภัย โดยโครงการทหารพันธุ์ดี ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานเมล็ดพันธุ์ผัก ซึ่งเป็นเมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพสามารถเก็บเมล็ดปลูกต่อได้ จากศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริของมูลนิธิชัยพัฒนามาใช้ในการดำเนินงานโครงการฯ โดยกรมพลธิการทหารบก ได้เข้าร่วมโครงการทหารพันธุ์ดี ในปี 2562 และได้รับการอบรมจากศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ ปัจจุบันกรมพลธิการทหารบก ได้เริ่มผลิตเมล็ดพันธุ์ผักทุกเมล็ดแล้ว ถวาย เพื่อพระราชทานแก่ราษฎร และได้ขยายผลสู่ประชาชนรอบค้าย ในโครงการ “บ้านนี้มีรัก ปลูกผักกินเอง” ซึ่งได้รับพระราชทานเมล็ดพันธุ์ผักไปปลูกเพื่อลดรายจ่าย เพิ่มรายได้

ทั้งนี้ กรมส่งเสริมการเกษตร ได้ร่วมดำเนินโครงการเพื่อสนองพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการเกษตร ให้คำแนะนำและถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการเกษตรแก่ทหารกองประจำการให้สามารถพัฒนาอาชีพทางการเกษตรของตนเองได้ ผลผลิตปลอดสารพิษ และมีคุณภาพได้มาตรฐาน และมีการขยายผลสู่ประชาชนบริเวณใกล้เคียง นอกจากนี้ ยังเป็นการบ่มเพาะเพื่อสร้างทัศนคติที่ดีทางการเกษตร เกิดทายาทเกษตรกรรุ่นใหม่ต่อไป ทั้งนี้ ในปี 2566 มีทหารพันธุ์ดี และทหารกองประจำการ ได้รับการอบรมให้ความรู้และฝึกการปฏิบัติแก่กำลังพล ในกลุ่มเป้าหมาย 38 หน่วยงานเป้าหมาย หน่วยงานละ 20 นาย รวมจำนวนทั้งสิ้น 760 นาย สามารถนำความรู้และเทคโนโลยีที่ได้ไปปรับประยุกต์ใช้ในครอบครัว และสามารถพัฒนาเป็นอาชีพด้านการเกษตรของตนเองและครอบครัว และเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างทหารพันธุ์ดีและทหารกองประจำการ ให้สามารถสร้างความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้

กรมส่งเสริมการเกษตร สนองพระราชดำริ โครงการ “ทหารพันธุ์ดี”
จังหวัดอุดรธานี เสริมความรู้ด้านเกษตรแก่กำลังพล เน้นผลิตเมล็ดพันธุ์
ผักคุณภาพ กำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน พร้อมขยายผลสู่เกษตรกร
และชุมชนต่อไป

กรมส่งเสริมการเกษตร สนองพระราชดำริ

โครงการ "ทหารพันธุ์ดี" จังหวัดอุดรธานี

นายครองศักดิ์ สงรักษา รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวว่า กรมส่งเสริมการเกษตรได้ร่วมดำเนินโครงการเพื่อสนองพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโครงการทหารพันธุ์ดี ณ ค่ายพระยาสุรสงครามมณฑลอุดร จังหวัดอุดรธานี ตั้งแต่ปี 2564 โดยการสนับสนุนปัจจัยการผลิต เพื่อปรับปรุงพื้นที่รกร้าง พัฒนาความอุดมสมบูรณ์ของดินในพื้นที่ 20 ไร่ 3 งาน 64 ตารางวา ได้แก่ สนับสนุนวัสดุการเกษตรและอุปกรณ์ประกอบโรงเรือน วัสดุอุปกรณ์เพื่อจัดทำแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์พืชพระราชทาน และเมล็ดพันธุ์ผัก สมุนไพร และวัสดุสำหรับ ทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ และถ่ายทอดความรู้ ต่อมาในปี 2565 เกิดการระบาดของเพลี้ยจักจั่นในมะเขือเปราะ และไส้เดือนฝอยศัตรูพืชในถั่วฝักยาว จึงได้จัดอบรมให้ความรู้และฝึกการปฏิบัติแก่กำลังพลที่เกี่ยวข้อง ในเรื่อง การจัดการศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน ซึ่งประกอบด้วย การวินิจฉัยโรคและแมลงศัตรูพืชที่สำคัญ ประโยชน์ และความสำคัญในการใช้ชีวภัณฑ์ควบคุมศัตรูพืช ได้แก่ เชื้อราไตรโคเดออร์มา เชื้อราบีวาเวอเรีย เชื้อราเมตาไรเซียม การผลิตไส้เดือนฝอยศัตรูธรรมชาติ สารสกัดจากสะเดา และการเพาะเลี้ยงแมลงหางหนีบเพื่อกำจัดศัตรูพืช และดำเนินการสำรวจและติดตามสถานการณ์ศัตรูพืชอย่างต่อเนื่อง จนสามารถควบคุมสถานการณ์ได้เรียบร้อย และยังได้สนับสนุนชีวภัณฑ์สำหรับกำจัดศัตรูพืช โดยแบ่งเป็นหัวเชื้อรา จำนวน 60 ขวด เชื้อราพร้อมใช้ จำนวน 150 กิโลกรัม และสารจากสะเดา แบ่งเป็นเมล็ดสะเดาคบ จำนวน 10 กิโลกรัม และสารสกัดจากสะเดา จำนวน 350 ลิตร

จากการบูรณาการทำงานร่วมกัน กำลังพลได้นำความรู้ไปขยายผล ในโครงการผลิตเมล็ดพันธุ์ผักพระราชทาน “เพื่อนช่วยเพื่อน” พื้นที่อีสานเหนือ ซึ่งผลิตเมล็ดพันธุ์ผัก 2 ชนิด คือ 1) กระเจี๊ยบเขียว จำนวน 25 กิโลกรัม และ 2) ถั่วพู จำนวน 15 กิโลกรัม เพื่อส่งมอบให้แก่ กองพลทหารม้าที่ 3 ค่ายเปรมติณสูลานนท์ อำเภอหนองบัว จังหวัดขอนแก่น เพื่อนำเมล็ดพันธุ์ไปบรรจุซอง และทำการแจกจ่ายให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน นำไปเพาะปลูกในครัวเรือน และในอนาคตจะดำเนินการสนับสนุนความรู้การผลิตเมล็ดพันธุ์และต้นพันธุ์ที่มีคุณภาพ โดยใช้กระบวนการป้องกันกำจัดศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน และให้มีการขยายผลสู่เกษตรกรและชุมชนต่อไป

รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวเพิ่มเติมว่า สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณให้ศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ ร่วมกับ กองทัพอากาศที่ 3 จัดตั้งโครงการทหารพันธุ์ดี ตั้งแต่ปี 2559 เป็นต้นมา โดยมีวัตถุประสงค์ให้ข้าราชการและทหารกองประจำการที่มีความสนใจด้านการเกษตร ได้มีโอกาสเรียนรู้ขั้นตอนและกระบวนการปลูกพืชผักอินทรีย์ที่ปลอดภัย โดยโครงการทหารพันธุ์ดี ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานเมล็ดพันธุ์ผัก ซึ่งเป็นเมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพสามารถเก็บเมล็ดปลูกต่อได้ จากศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริของมูลนิธิชัยพัฒนาไปใช้ในการดำเนินงานโครงการฯ โดยกรมพลธิการทหารบก ได้เข้าร่วมโครงการทหารพันธุ์ดี ในปี 2562 และได้รับการอบรมจากศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ ปัจจุบันกรมพลธิการทหารบก ได้เริ่มผลิตเมล็ดพันธุ์ผักทุกเหล่าฯ ถวาย เพื่อพระราชทานแก่ราษฎร และได้ขยายผลสู่ประชาชนรอบค่าย ในโครงการ “บ้านนี้มีรัก ปลูกผักกินเอง” ซึ่งได้รับพระราชทานเมล็ดพันธุ์ผักไปปลูกเพื่อลดรายจ่ายเพิ่มรายได้

ทั้งนี้ กรมส่งเสริมการเกษตรได้ร่วมดำเนินโครงการเพื่อสนองพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการเกษตร ให้คำแนะนำและถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการเกษตรแก่ทหารกองประจำการให้สามารถพัฒนาอาชีพทางการเกษตรของตนเองได้ ผลผลิตปลอดภัยและมีคุณภาพได้มาตรฐาน และมีการขยายผลสู่ประชาชนบริเวณใกล้เคียง นอกจากนี้ ยังเป็นการบ่มเพาะเพื่อสร้างทัศนคติที่ดีทางการเกษตร เกิดทายาทเกษตรกรรุ่นใหม่ต่อไป ทั้งนี้ ในปี 2566 มีทหารพันธุ์ดี และทหารกองประจำการ ได้รับการอบรมให้ความรู้และฝึกการปฏิบัติแก่กำลังพล ในกลุ่มเป้าหมาย 38 หน่วยงานเป้าหมาย หน่วยงานละ 20 นาย รวมจำนวนทั้งสิ้น 760 นาย สามารถนำความรู้และเทคโนโลยีที่ได้ไปปรับประยุกต์ใช้ในครอบครัว และสามารถพัฒนาเป็นอาชีพด้านการเกษตรของตนเองและครอบครัว และเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างทหารพันธุ์ดีและทหารกองประจำการ ให้สามารถสร้างความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้

กรมส่งเสริมการเกษตรดันฉะเชิงเทราเป็นแหล่งผลิตมะม่วงคุณภาพดี ส่งเสริมการรวมกลุ่มแปลงใหญ่ พัฒนาเป็นผลไม้อัตลักษณ์ ก้าวสู่สินค้า GI

เผยแพร่: 25 มี.ค. 2567 09:31 ปรับปรุง: 25 มี.ค. 2567 10:57 โดย: ผู้จัดการออนไลน์

33

เมื่อวันที่ 25 มี.ค. นายพิทักษ์ อุ่นจิตตพันธ์ รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวว่า มะม่วงเป็นไม้ผลเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดฉะเชิงเทรา เนื่องจากมีรสชาติดี เป็นที่ถูกใจของผู้บริโภคภายในและต่างประเทศ โดยมีพื้นที่ปลูกทั่วทั้งจังหวัดอยู่ที่ประมาณ 21,274 ไร่ และจากความมุ่งมั่นตั้งใจในการผลิต ตลอดจนการดูแลรักษาของเกษตรกรตามหลักวิชาการ โดยเฉพาะการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) ทำให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน ตรงความต้องการของตลาด กรมส่งเสริมการเกษตรจึงได้เน้นย้ำในการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรชาวสวนมะม่วงพัฒนาผลผลิตให้มีคุณภาพดี และรักษามาตรฐานอย่างต่อเนื่อง ให้จังหวัดฉะเชิงเทราเป็นแหล่งผลิตมะม่วงคุณภาพดี และส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่ม จัดตั้งเป็นแปลงใหญ่มะม่วงตำบลบางคล้า อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา ขึ้นในปี 2559 เพื่อเพิ่มโอกาสให้เกษตรกรในการผลิตสินค้า โดยใช้ตลาดนำการผลิต แก้ปัญหาให้เกษตรกรจากเดิมที่เป็นเกษตรกรรายย่อย มีพื้นที่ถือครองการเกษตรขนาดเล็ก การผลิตมีลักษณะต่างคนต่างทำ ทำให้ต้องเผชิญกับปัญหาต่างๆ ส่งผลต่อรายได้ ความเป็นอยู่ของเกษตรกร ตลอดจน

เกษตรกรมีปัญหาด้านการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยี ปัจจุบันแปลงใหญ่มะม่วงตำบลบางคล้ามีสมาชิก 49 ราย พื้นที่ปลูกมะม่วง 1,081 ไร่ กระจายอยู่ตำบลต่างๆ ของอำเภอบางคล้า

“ผลจากการดำเนินงานในปีที่ผ่านมาของแปลงใหญ่มะม่วงตำบลบางคล้า เกษตรกรสามารถลดต้นทุนตามกิจกรรมของแผนด้วยการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ใช้ชีวภัณฑ์เพื่อกำจัดแมลงศัตรูพืช ลดการใช้สารเคมี และลดการตัดยาของแมลงศัตรูมะม่วง เพิ่มผลผลิตด้วยการผลิตมะม่วงนอกฤดู พัฒนาคุณภาพ ผลักดันให้สมาชิกขอรับมาตรฐาน GAP และ GI การตลาดมีการติดต่อทำข้อตกลงกับ TOP Super Market และ Makro ส่งมะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง ช่วงเดือนพฤษภาคม มีการทำการตลาดเพิ่มทำให้สามารถขายมะม่วงของกลุ่มทั้งในและนอกฤดูได้ จำนวน 80 ตัน และสามารถส่งมะม่วงโชคอนันต์ มันเดือนเก้า จำนวน 30 ตัน ส่งเข้าสู่โรงงาน และการบริหารจัดการ สามารถปันผลให้แก่สมาชิกได้ร้อยละ 3 มีการจัดหาปัจจัยให้สมาชิกในราคาที่ถูกลงกว่าท้องตลาด มีการบริหารจัดการเครื่องจักรที่ได้จัดซื้อจากโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่ให้แก่สมาชิกได้ขี้นไปใช้ มีการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย งบประมาณของแปลงใหญ่ และยังมีการประชุมคณะกรรมการแปลงใหญ่ และประชุมสามัญประจำปีของสมาชิกอีกด้วย” รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรกล่าว

ทั้งนี้ มะม่วงน้ำดอกไม้สีทองบางคล้ายังมีความพิเศษได้รับคัดเลือกให้เป็นผลไม้อัตลักษณ์ของจังหวัดฉะเชิงเทรา และเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ หรือ GI มีความโดดเด่น คือ ผลมีสีเหลืองทอง รสชาติหอมหวาน เมล็ดลิบแบน เนื้อไม่มีเสี้ยน อีกทั้งยังสามารถเพิ่มศักยภาพในด้านผลผลิตและรสชาติยกระดับสู่มาตรฐานส่งออก ส่งผลให้มะม่วงน้ำดอกไม้สีทองจากจังหวัดฉะเชิงเทราสามารถส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ สร้างชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค นอกจากนี้ ยังมีมะม่วงสายพันธุ์อื่นๆ ที่ได้รับคัดเลือกให้เป็นผลไม้อัตลักษณ์ ได้แก่ มะม่วงชายตึก มะม่วงแรด มะม่วงเขียวเสวย ซึ่งสำนักงานเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทราเตรียมนำผลผลิตมะม่วงคุณภาพเหล่านี้ไปจำหน่ายภายในงานวันมะม่วงและของดีเมืองแปดริ้ว ครั้งที่ 53 ประจำปี 2567 ผู้สนใจสามารถไปอุดหนุนมะม่วงคุณภาพจากเกษตรกร รวมทั้ง อาหาร ผลิตภัณฑ์แปรรูป และของดีจังหวัดฉะเชิงเทรา ได้ระหว่างวันที่ 29 มีนาคม-7 เมษายน 2567 ณ สนามโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร

กรมส่งเสริมการเกษตรคั้นจะเชิงเทราเป็นแหล่งผลิต มะม่วงคุณภาพดี รวมกลุ่มแปลงใหญ่ พัฒนาเป็น ผลไม้ GI

เกษตรกรไทยร่วมใจก้าวสู่

เกษตรปลอดการเผา
Zero Burn

Kubota
อุสาหกรรมเครื่องจักรการเกษตร

สร้างรายได้เสริม

เพิ่มคุณภาพ

ลดต้นทุน

ดินอุดมสมบูรณ์

นายพีทศน์ อุณจิตตพันธ์ รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวว่า มะม่วงเป็นไม้ผลเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดฉะเชิงเทรา เนื่องจากมีรสชาติดีเป็นที่ถูกใจของผู้บริโภคภายในและต่างประเทศ โดยมีพื้นที่ปลูกทั่วทั้งจังหวัดอยู่ที่ประมาณ 21,274 ไร่ และจากความมุ่งมั่นตั้งใจในการผลิตตลอดจนการดูแลรักษาของเกษตรกรตามหลักวิชาการ โดยเฉพาะการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) ทำให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐานตรงกับความต้องการของตลาด กรมส่งเสริมการเกษตรจึงได้เน้นย้ำในการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรชาวสวนมะม่วงพัฒนาผลผลิตให้มีคุณภาพดี และรักษามาตรฐานอย่างต่อเนื่อง ให้จังหวัดฉะเชิงเทราเป็นแหล่งผลิตมะม่วงคุณภาพดี และส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่ม จัดตั้งเป็นแปลงใหญ่มะม่วงตำบลบางคล้า อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา ขึ้นในปี 2559 เพื่อเพิ่มโอกาสให้เกษตรกรในการผลิตสินค้า โดยใช้ตลาดนำการผลิต แก้ไขปัญหาให้เกษตรกรจากเดิมที่เป็นเกษตรกรรายย่อย มีพื้นที่ถือครองการเกษตรขนาดเล็ก การผลิตมีลักษณะต่างคนต่างทำ ทำให้ต้องเผชิญกับปัญหา

ต่าง ๆ ส่งผลต่อรายได้ ความเป็นอยู่ของเกษตรกร ตลอดจนเกษตรกรมีปัญหาด้านการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยี ปัจจุบันแปลงใหญ่มะม่วงตำบลบางคล้ามีสมาชิก 49 ราย พื้นที่ปลูกมะม่วง 1,081 ไร่ กระจายอยู่ตำบลต่าง ๆ ของอำเภอบางคล้า

“ผลจากการดำเนินงานในปีที่ผ่านมาของแปลงใหญ่มะม่วงตำบลบางคล้า เกษตรกรสามารถลดต้นทุนตามกิจกรรมของแผนด้วยการใช้น้ำตามค่าวิเคราะห์ดิน ใช้ชีวภัณฑ์เพื่อกำจัดแมลงศัตรูพืช ลดการใช้สารเคมี และลดการคื้อยาของแมลงศัตรูมะม่วง เพิ่มผลผลิตด้วยการผลิตมะม่วงนอกฤดู พัฒนาคุณภาพ ผลักดันให้สมาชิกขอรับมาตรฐาน GAP และ GI การตลาด มีการติดต่อทำข้อตกลงกับ TOP Super Market และ Makro ส่งมะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง ช่วงเดือนพฤษภาคม มีการทำการตลาดเพิ่มทำให้สามารถขายมะม่วงของกลุ่มทั้งในและนอกฤดูได้จำนวน 80 ตัน และสามารถส่งมะม่วงโชคอนันต์ มั่นเดือนแก้ว จำนวน 30 ตัน ส่งเข้าสู่โรงงาน และ การบริหารจัดการ สามารถปันผลให้แก่สมาชิกได้ร้อยละ 3 มีการจัดหาปัจจัยให้สมาชิกในราคาที่ถูกลงกว่าท้องตลาด มีการบริหารจัดการเครื่องจักรที่ได้จัดซื้อจากโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่ให้แก่สมาชิกได้ขึ้นไปใช้ มีการจัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย งบประมาณของแปลงใหญ่ และยังมีการประชุมคณะกรรมการแปลงใหญ่ และประชุมสามัญประจำปีของสมาชิกอีกด้วย” รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าว

ทั้งนี้ มะม่วงน้ำดอกไม้สีทองบางคล้ายังมีความพิเศษได้รับคัดเลือกให้เป็นผลไม้อัตลักษณ์ของจังหวัดฉะเชิงเทรา และเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ หรือ GI มีความโดดเด่น คือ ผลมีสีเหลืองทอง รสชาติหอมหวาน เมล็ดสีลิบแบน เนื้อไม่มีเสี้ยน อีกทั้งยังสามารถเพิ่มศักยภาพในด้านผลผลิตและรสชาติยกระดับสู่มาตรฐานส่งออก ส่งผลให้มะม่วงน้ำดอกไม้สีทองจากจังหวัดฉะเชิงเทรา สามารถส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ สร้างชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค นอกจากนี้ ยังมีมะม่วงสายพันธุ์อื่น ๆ ที่ได้รับคัดเลือกให้เป็นผลไม้อัตลักษณ์ ได้แก่ มะม่วงชายตึก มะม่วงแรด มะม่วงเขียวเสวย ซึ่งสำนักงานเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทราเตรียมนำผลผลิตมะม่วงคุณภาพเหล่านี้ไปจำหน่ายภายในงานวันมะม่วงและของดีเมืองแปดริ้ว ครั้งที่ 53 ประจำปี 2567

ผู้สนใจสามารถไปอุดหนุนมะม่วงคุณภาพจากเกษตรกร รวมทั้ง อาหาร ผลิตภัณฑ์แปรรูป และของดีจังหวัดฉะเชิงเทรา ได้ระหว่างวันที่ 29 มีนาคม – 7 เมษายน 2567 ณ สนามโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร

'สมุนไพร-ถั่วเขียว' ยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกร

"ชุมชนยั่งยืน" วันนี้พามาติดตามเรื่องราวของสมุนไพรไทย ที่ สวทช.-ไอเอสเอส-หน่วยงานพันธมิตรได้ส่งเสริม 'สมุนไพร-ถั่วเขียว' เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม

ศาสตราจารย์ ดร.ชูกิจ ลิมปิจำนงค์ ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) นายรพีทัศน์ อุ่นจิตตพันธ์ รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร นางสาววิราภรณ์ มงคลไชยสิทธิ์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ สวทช. ในฐานะผู้อำนวยการสถาบันการจัดการเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตร (สท.) ทีมวิจัย สวทช. พร้อมด้วย ดร.วิวรรธน์ กฤษฎาสิมะ Chief Supply Chain and Digitization Officer บริษัท ไอเอสเอส จำกัด (มหาชน)และคณะ

ลงพื้นที่ติดตามความคืบหน้า การปลูกจิง และฟ้าทะลายโจรพันธุ์ราชบุรี ภายใต้ "โครงการยกระดับคุณภาพชีวิตพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม (ด้านพืช สมุนไพร)" นำร่อง 3 จังหวัดทุ่งกุลาร้องไห้ (ศรีสะเกษ ร้อยเอ็ด และมหาสารคาม) เพื่อบูรณาการความร่วมมือในการวิจัย พัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และยกระดับการผลิต แปรรูป พัฒนาต่อยอดพืชสมุนไพร โดยใช้วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรม ยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของเกษตรกร

ศาสตราจารย์ ดร.ชูกิจ ลิมปิจำนงค์ ผู้อำนวยการ สวทช. กล่าวว่า สวทช. โดยสถาบันสถาบันการจัดการเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตร (สท.) ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีสู่ชุมชนโดยใช้กลไกตลาดนำการผลิต ซึ่งเป็นการทำงานที่บูรณาการความร่วมมือแบบจตุภาคีจากภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการและภาคประชาสังคม

โดย สวทช. ร่วมส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยพัฒนา ทดสอบ สาธิต และถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยทำงานร่วมกับหน่วยงานพันธมิตร ทั้งกรมส่งเสริมการเกษตร และหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อเพิ่มศักยภาพให้เกษตรกรสามารถผลิตพืชสมุนไพรให้ได้คุณภาพและมาตรฐาน

ซึ่งการผลิตพืชสมุนไพรให้เพียงพอและได้มาตรฐานตามความต้องการนั้น สิ่งสำคัญในการผลิตสมุนไพร คือ

- ต้องมีการบริหารจัดการแปลงที่ดี ได้แก่ การผลิตพันธุ์ปลอดโรค เพื่อส่งให้แก่เกษตรกร
- การให้ความรู้กับเกษตรกรในการเตรียมท่อนพันธุ์หรือหัวพันธุ์
- การจัดการดิน เพื่อป้องกันการเกิดโรคสะสม

- การผลิตและดูแลที่เหมาะสมต่อการปลูกที่ปลอดภัยต่อเกษตรกรและผู้บริโภค ส่งเสริมการผลิตสมุนไพรคุณภาพให้ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP (Good Agriculture Practices) หรือ เกษตรอินทรีย์

ซึ่งตลาดมีความต้องการ และในแปลงสมุนไพรต้องมีปริมาณ โดסהหนัก สารพิษทางการเกษตร และปริมาณ เชื้อจุลินทรีย์ ไม่เกินค่ามาตรฐาน และต้องผลิตสารสำคัญให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน

สวทช. ร่วมกับ บริษัท ไอศอดีต้าฯ หน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ โดยใช้กลไกตลาดนำการผลิตเชื่อมโยงกับ บริษัท ไอศอดีต้า จำกัด (มหาชน) ซึ่งมีความต้องการวัตถุดิบสมุนไพร เช่น ขิง ไพล ฟ้าทะลายโจร เป็นต้น

สมุนไพรที่มีศักยภาพและทางบริษัทฯ ต้องการเป็นจำนวนมาก คือ ขิง ในปี 2566 มีความต้องการขิงแห้ง 190 ตัน และปี 2567 มีความต้องการขิงแห้ง 180 ตันแห้ง นอกจากนี้ไพล และฟ้าทะลายโจร ก็เป็นอีกสมุนไพรทางเลือกที่ตลาดมีความต้องการ และมีงานวิจัยของ สวทช. ในเรื่องพันธุ์ การบริหารจัดการการปลูก ทำให้เลือก ขิง ไพลและฟ้าทะลายโจร เพื่อบูรณาการความร่วมมือในการวิจัย พัฒนา และถ่ายทอดเทคโนโลยี เพิ่มประสิทธิภาพ และยกระดับการผลิต แปรรูป พัฒนาต่อยอดพืชสมุนไพร โดยใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อยกระดับรายได้ และคุณภาพชีวิตของเกษตรกร

นางสาววิราภรณ์ มงคลไชยสิทธิ์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ สวทช. กล่าวเสริมว่า การทำงานร่วมกับบริษัทไอสดสกาฯ โดยเฉพาะประเด็นจึงในปี 2567 ทางไอสดสกามีความต้องการรับซื้อมากถึง 180 ตันแห้ง ซึ่งจากการสำรวจในปี 2565 มีเกษตรกรให้ความสนใจลงชื่อปลูกสมุนไพรทั้ง 3 ชนิด 497 คน คิดเป็นพื้นที่ปลูก 310 ไร่ (จิง 303 คน พื้นที่ 180 ไร่ พอล 158 คน พื้นที่ 87 ไร่ ฟ้าทะลายโจร 66 คน พื้นที่ 44 ไร่) อยู่ในเขตทุ่งกุลาร้องไห้จำนวน 165 คน พื้นที่ 105 ไร่

การดำเนินงานในปี 2566 ได้จัดทำโครงการการถ่ายทอดเทคโนโลยีการขยายพันธุ์พืชและยกระดับการผลิตสมุนไพรคุณภาพดีของเกษตรกรพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ โดยมีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อผลิตต้นกล้าพันธุ์สมุนไพรปลอดโรคด้วยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อในระบบไบโอรีแอคเตอร์สู่เกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย
2. เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตสมุนไพรคุณภาพดีให้ได้มาตรฐาน (GAP) ตรงตามความต้องการของตลาด และ 3.
3. สร้างจุดเรียนรู้การผลิตสมุนไพรคุณภาพดีเชื่อมโยงกับหน่วยงานในพื้นที่

การดำเนินงานมี 2 แผนงาน

- **แผนงานที่ 1** : ผลิตหัวพันธุ์ปลอดโรคและทดสอบพันธุ์สมุนไพรให้สารสำคัญสูง หน่วยงานที่ร่วมขับเคลื่อนในแผนงานนี้ได้แก่ ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ กรมส่งเสริมการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีเทคโนโลยีของ สวทช. คือ การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อโดยใช้ระบบไบโอรีแอคเตอร์ ฟ้ำทะเลลายโจรพันธุ์สายพันธุ์ราชบุรี BT-1 เป็นสายพันธุ์ที่นักวิจัย สวทช. พัฒนาขึ้น (อยู่ในระหว่างการขอรับรองพันธุ์จากกรมวิชาการเกษตร) มีการเจริญเติบโตเร็ว ให้ผลผลิตสูง สร้างสารแอนโดร กราโฟไลด์ปริมาณสูง (Andrographolide; AP1) มากกว่า 2% ผลผลิตสดประมาณ 3,000 กิโลกรัม/ไร่

โดยผลการดำเนินงานปี 2566 จำนวน 2 กิจกรรม ประกอบด้วย

1. ผลิตจึงเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อปลอดโรคจำนวน 60,000 ต้น โดยสวทช. ผลิต master stock ส่งมอบให้กรมส่งเสริมการเกษตรจำนวน 300 ต้น ผลิตจึงเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ 30,000 ต้น และ สวทช. ผลิตจึงปลอดโรคจำนวน 30,000 ต้น รวมเป็น 60,000 ต้น ปัจจุบันอยู่ในระหว่างการอนุบาลต้นเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่ออยู่ที่ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษจำนวน 15,000 ต้น และศูนย์ขยายพันธุ์พืชมหาสารคามจำนวน 45,000 ต้น จะพร้อมส่งมอบให้เกษตรกรปลูกในปี 2568
2. แปลงทดสอบพันธุ์จึง และฟ้ำทะเลลายโจรที่ให้สารสำคัญสูง

ขิง

- สวทช. ร่วมกับศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ จัดทำแปลงทดสอบขิงจาก 2 พื้นที่ ได้แก่ เพชรบูรณ์ และเลย ซึ่งอยู่ระหว่างการเก็บข้อมูลและนำไปตรวจดูปริมาณน้ำมันหอมระเหยจากขิง
- ผลผลิตที่ได้จากแปลงทดสอบจะนำไปเป็นหัวพันธุ์ให้กับเกษตรกรในฤดูกาลผลิตปี 2567 ต่อไป นอกจากนี้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ได้นำหัวพันธุ์ไปปลูกในพื้นที่วิทยาเขตร้อยเอ็ด ณ ทุ่งกุลาร้องไห้ อ.สุวรรณภูมิ เพื่อผลิตหัวพันธุ์ขิง แต่ไม่ได้ผลผลิตเนื่องจากสภาพอากาศที่ร้อนจัดทำให้หัวพันธุ์ไม่งอก

ฟ้าทะลายโจร

- ร่วมกับศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ จัดทำแปลงทดสอบฟ้าทะลายโจร 3 สายพันธุ์ ได้แก่ พันธุ์พิจิตร 4-4 และพันธุ์พิษณุโลก 5-4 เป็นสายพันธุ์ของกรมวิชาการเกษตร และพันธุ์ราชบุรี BT-1 เป็นสายพันธุ์ที่พัฒนา
- โดย สวทช. พบว่าปริมาณสารแอนโดรกราโฟไลด์ในฟ้าทะลายโจรทั้ง 3 สายพันธุ์ ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ และอยู่ระหว่างการทำแปลงทดสอบรอบที่ 2 เพื่อเก็บข้อมูลเพิ่มเติม
- นอกจากนี้ยังได้นำฟ้าทะลายโจรพันธุ์ราชบุรีให้เกษตรกรในพื้นที่ ต.เมืองหลวง อ.ห้วยทับทัน จ.ศรีสะเกษ ทดลองปลูกเปรียบเทียบกับพันธุ์พิจิตร 4-4 พบว่าให้ผลผลิตดี และมีสารปริมาณสารแอนโดรกราโฟไลด์ 46.99 ± 0.03 มก./ก. น้ำหนักแห้ง (4.7%) มีปริมาณที่สูง
- โดยโรงพยาบาลห้วยทับทันสนใจที่จะรับซื้อผลผลิตฟ้าทะลายโจรพันธุ์ราชบุรี อยู่ระหว่างการนำผลผลิตฟ้าทะลายโจรพันธุ์ราชบุรีไปทดสอบการบรรจุลงแคปซูล

- **แผนงานที่ 2** การอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตสมุนไพรคุณภาพดี และสร้างจุดเรียนรู้หน่วยงานที่ร่วมขับเคลื่อนในแผนงานนี้ได้แก่ ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ สำนักงานเกษตรจังหวัดศรีสะเกษ บริษัท โอสดสภา จำกัด มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีเทคโนโลยีของ สวทช. คือ การผลิตสมุนไพรคุณภาพดี เทคโนโลยีสารชีวภัณฑ์ การตรวจวิเคราะห์โลหะหนัก

ผลการดำเนินงาน 2566

- เกษตรกรได้รับองค์ความรู้เทคโนโลยีการผลิตสมุนไพรคุณภาพดีมาตรฐาน GAP (จึง ไพลฟ้าทะลายโจร)
- เทคโนโลยีการใช้สารชีวภัณฑ์ป้องกันโรคเน่า จำนวน 337 คน ครอบคลุม 3 จังหวัด ได้แก่ ศรีสะเกษ ร้อยเอ็ด มหาสารคาม
- มีเกษตรกรแกนนำ นำร่องปลูกขิงจำนวน 28 คน พื้นที่รวม 10 ไร่ โดยแต่ละคนจะปลูกคนละ 1-2 งาน
- จิงที่ได้ภายใต้โครงการเป็นจิงปลอดภัย ไม่ใช้สารเคมี และปลอดภัยจากโลหะหนัก (ปรอท แคดเมียม สารหนู) ซึ่ง สวทช. ได้นำตัวอย่างดินและผลผลิตขิงไปตรวจวิเคราะห์โดยเทคโนโลยีการตรวจวิเคราะห์โลหะหนักไม่พบ การปนเปื้อน (ผลผลิตอยู่ระหว่างการเก็บตัวอย่างไปตรวจ รวมทั้งปริมาณน้ำมันหอมระเหย)
- โดยปีนี้ผลผลิตขิงยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายเนื่องจากเป็นปีแรกที่เกษตรกรทดลองปลูก ต้องเรียนรู้และคัดเลือกพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมากขึ้นด้วย

นอกจากนี้ ผู้อำนวยการ สวทช. ผู้บริหารกรมส่งเสริมการเกษตร ผู้บริหารกูโบด้าคาร์ปแเรชั่น จำกัด และผู้บริหาร หจก.ศิริบูรณ์ จงเจริญไพศาล ได้มอบป้าย “ศูนย์เทคโนโลยีการผลิตถั่วเขียว KUML ระดับชุมชน” ให้แก่นายไพฑูรย์ ผ่างคำ ประธานกลุ่มเกษตรกรวิสาหกิจชุมชนศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชน ณ ศูนย์เรียนรู้ ชุมชนพลังเกษตรสร้างสุขสยามกูโบด้า-ผักไหม ตำบลผักไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ